

PERSBERICHT

Links:

[NBB.Stat](#)[Algemene informatie](#)

Met een groei van 1,3 % vertraagde de Belgische economie in 2023

- **De consumptie van de huishoudens verzwakte, terwijl de bedrijfs- en overheidsinvesteringen zeer dynamisch waren**
- **De werkgelegenheid nam matig toe, waarbij de nettowerkgelegenheidscreatie 39 500 banen bedroeg**
- **Het overheidstekort liep op tot 4,2 %**

Het Instituut voor de nationale rekeningen (INR) publiceerde op 18 oktober 2024 de gedetailleerde jaarlijkse nationale rekeningen, waaronder de rekeningen van de overheid, voor 2023. In vergelijking met de eerder gepubliceerde ramingen zijn deze statistieken gebaseerd op vollediger informatie en zijn ze **gedetailleerder**, met name op het gebied van de uitsplitsing van de aggregaten per bedrijfstak en per sector, de consumptie per product, de investeringen naar activa, enz.

De statistieken werden herzien voor de periode van 2009 tot 2022, als onderdeel van de vijfjaarlijkse [methodologische herziening van de nationale rekeningen](#). De volledige resultaten zijn beschikbaar in de publicatie van de [gedetailleerde rekeningen](#), de [rekeningen van de overheid](#) en in de databank NBB.Stat.

De bedrijvigheid vertraagde in alle bedrijfstakken

Na drie jaar die werden gekenmerkt door uitzonderlijke schokken, normaliseerde het groeitempo van de bedrijvigheid in 2023 op 1,3 %.

De bedrijvigheid vertraagde in alle bedrijfstakken, behalve in de landbouw. In de industrie nam de bedrijvigheid het sterkst af ten opzichte van het voorgaande jaar (van 6,4 % tot 0,4 %), met name in de bedrijfstakken aan het begin van de waardeketens - zoals de metaalindustrie, de kunststofnijverheid of de chemie. De toegevoegde waarde daalde licht in de bouwnijverheid (-0,4 %); de opleving van de investeringen door lokale overheden, in een jaar voorafgaand aan de verkiezingen, was onvoldoende om de afname van de investeringen in woningen te compenseren, die werden belemmerd door de aanhoudend hoge kosten van materialen en hypotheekrente. In de diensten, die gemiddeld met 1,4 % toenamen, werd opnieuw een sterke groei opgetekend in de bedrijfstakken die hun niveau van vóór de pandemie nog niet volledig hadden bereikt – zoals de horeca, de gezondheidszorg, de culturele diensten en recreatie en de overige diensten (waaronder de persoonsverzorging). De bedrijvigheid nam daarentegen af in de telecommunicatie en in de dienstverlening aan bedrijven in ruime zin.

De consumptie van de huishoudens verzwakte

De binnenlandse vraag kwam, net als de bedrijvigheid, in 2023 tot stilstand. De verzwakking van de consumptie van de huishoudens, met een groei van slechts 0,6 %, verklaart grotendeels deze ontwikkeling, gezien het doorslaggevende gewicht ervan in de binnenlandse vraag. Zo liepen de uitgaven voor voeding, en in mindere mate voor kleding, alcohol en tabak, terug in de nasleep van de algemene forse prijsstijging. De uitgaven voor gezondheidszorg namen daarentegen nog steeds sterk toe, net als de aankopen van nieuwe wagens en de uitgaven voor telecommunicatiediensten.

De duidelijke matiging van de bestedingen van de huishoudens deed zich voor op een moment dat de trend van het beschikbaar inkomen iets gunstiger was dan in het voorgaande jaar (een stijging van 8,4 % in nominale termen en

2,3 % in reële termen). De spaarquote van de huishoudens nam bijgevolg toe tot 14,1 %, wat dicht bij het historische gemiddelde ligt.

De overheidsconsumptie bleef gestaag stijgen (3,2 %) en was daarmee bijna ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. De uitgaven voor gezondheidszorg zijn de voornaamste drijvende kracht achter deze groei.

De bedrijfs- en overheidsinvesteringen stegen sterk

Terwijl de investeringen van huishoudens in woningen opnieuw terugliepen (-2,5 %), om de hierboven reeds vermelde redenen, vertoonden de bedrijfsinvesteringen en vooral de overheidsinvesteringen een heel ander beeld, ze stegen namelijk met respectievelijk 5,1 % en 5,9 %.

De investeringen in materiële activa waren zeer dynamisch, met een sterke groei in het informaticamateriaal en de telecommunicatieapparatuur en de machines en uitrustingen. De activa die het meest bijdroegen aan de investeringen waren echter de niet-woongebouwen en de overige bouwwerken. Deze werden voornamelijk gestimuleerd door de electorale cyclus, waarbij lokale overheden vlak voor de lokale verkiezingen op grote schaal investeren.

De internationale handel van België daalde in 2023 iets sterker aan de uitvoerzijde (-7,1 %) dan aan de invoerzijde (-6,8 %), wat een negatieve nettobijdrage aan de groei tot gevolg had. Achter deze algemene ontwikkeling gaat echter een duidelijk verschil schuil tussen de handel in goederen, die fors afnam door de stagnatie van de wereldhandel en bepaalde factoren die eigen zijn aan de Belgische farmaceutische nijverheid, en de handel in diensten, die matig steeg.

De werkgelegenheidscreatie bleef gematigd

Naast de bedrijvigheid vertraagde ook de nettowerkgelegenheidscreatie in 2023. In totaal werden er 39 500 banen gecreëerd, dat is een stijging met 0,8 %. Net als in de voorgaande jaren was de zelfstandige werkgelegenheid (1,1 %) dynamischer dan de werkgelegenheid van loontrekkenden (0,7 %).

De werkgelegenheid bleef groeien in de dienstverlenende activiteiten die het meest onder de pandemie hadden geleden, namelijk de horeca, de culturele diensten en recreatie, maar ook in wetenschappelijke en technische activiteiten en de farmaceutische nijverheid. De werkgelegenheid nam daarentegen af in bepaalde industriële bedrijfstakken en in een aantal dienstverlenende activiteiten, waarbij de grootste dalingen werden opgetekend in de landbouw en de huishoudelijke diensten.

De overheidsfinanciën zijn verslechterd

Het begrotingstekort van de overheid liep op tot 4,2 % bbp.

De primaire uitgaven namen toe tot 51,3 % bbp, onder invloed van de verdere stijging van de sociale minima, de kosten van de vergrijzing en de automatische indexering van de sociale uitkeringen en de lonen van de ambtenaren. Voor het eerst sinds 1995 – jaar van beschikbaarheid van statistieken volgens ESR2010, vertoonde de rentelasten in verhouding tot het bbp een stijging, om in 2023 2,0% bbp te bedragen, in overeenstemming met de stijging van de markttrente. De toename van de ratio tussen de inkomsten en het bbp, die in 2023 49,1 % bedroeg, volstond niet om de stijging van de uitgaven op te vangen, waardoor het tekort groter werd.

De overheidsschuld bleef nagenoeg stabiel op 103,1 % bbp in 2023.

België boekte een licht tekort ten opzichte van de rest van de wereld

De Belgische economie als geheel had een financieringsbehoefte ten opzichte van de rest van de wereld, ten belope van 0,5 % bbp in 2023, wat een lichte verbetering is tegenover het voorgaande jaar. De verslechtering van het tekort van de overheidsfinanciën werd ruimschoots gecompenseerd door de forse verbetering van het financieringsoverschot van de huishoudens. Het financieringssaldo van de vennootschappen bleef vrijwel stabiel.

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

	2020	2021	2022	2023
Bedrijvigheid en vraag (in % volumeverandering)				
Bbp	-4,8	6,2	4,2	1,3
Toegevoegde waarde				
Landbouw	-3,8	-0,9	1,0	2,1
Industrie en energie	-5,2	-5,0	6,4	0,4
Bouwnijverheid	-6,1	9,4	-0,1	-0,4
Diensten	-4,0	7,7	4,5	1,4
Uitgaven				
Consumptieve bestedingen van de huishoudens en van de IZW's ten behoeve van huishoudens	-7,2	5,6	3,6	0,6
Finale consumptieve bestedingen van de overheid	-0,2	4,1	3,3	3,2
Bruto-investeringen in vaste activa	-5,1	4,3	1,7	3,5
<i>Ondernemingen</i>	-5,8	4,3	4,1	5,1
<i>Woningen</i>	-5,9	4,2	-3,2	-2,5
<i>Overheid</i>	0,7	4,5	-2,3	5,9
Voorraadwijziging ⁽¹⁾	-0,4	-0,3	1,2	-0,4
Uitvoer van goederen en diensten	-6,0	14,7	5,8	-7,1
Invoer van goederen en diensten	-6,7	12,8	5,8	-6,8
<i>p.m. Netto-uitvoer van goederen en diensten ⁽¹⁾</i>	<i>0,6</i>	<i>1,6</i>	<i>0,1</i>	<i>-0,2</i>
Werkgelegenheid (veranderingen in duizenden personen)				
Loontrekkenden	-21,0	-56,4	78,6	29,5
Zelfstandigen	15,8	25,7	17,0	10,0
Totaal	-5,3	82,3	95,5	39,5
Overheidsfinanciën (in % bbp)				
Ontvangsten	49,4	49,5	48,6	49,1
Primaire uitgaven	56,5	53,2	50,7	51,3
Rentelasten	2,0	1,7	1,6	2,0
Financieringsbehoefte (-)	-9,0	-5,4	-3,6	-4,2
Overheidsschuld (Maastricht-definitie)	111,2	108,4	102,6	103,1

Bron: INR.

¹ Bijdrage tot de bbp-groei